

Mix af kald og karriere i det internationale missionsarbejde

Carsten Skovgaard-Holm
Vicegeneralsekretær og missionsleder i Dansk Luthersk Mission
csh@dml.dk

Introduktion

Som jeg ser det, er der masser af muligheder i det internationale missionsarbejde – og masser af udfordringer. Antallet på begge dele er nærmest uendeligt, og mulighederne og udfordringerne er to sider af den samme virkelighed. Når jeg med udgangspunkt i Luthersk Missions (LM) internationale missionsarbejde skal fokusere på de tre største udfordringer, bliver det følgende:

- 1) Motivation
- 2) Missionsinformation
- 3) Missionærrekruttering

Noget på spil

I forhold til motivation og kald må vi hele tiden forsøge at holde kniven skarp. Historisk set var der meget tidligt personer i LM, der var optaget af international mission. Fra 1911 fik LM sine egne missionærer. På den måde har international mission været en vigtig del af LM's identitet som missionsorganisation – både principielt og i praksis. Vi ville det, og vi gjorde det.

I de første mange årtier var international mission noget ekstraordinært og eksotisk. En udsendt missionær var noget særligt og havde høj status blandt missionsfolket i Danmark. Men international mission og missionærer har ikke samme position i dag. Det er gennem de sidste 30-40 år taget af. På godt og ondt. Det gør vist ikke noget, at missionæren er kommet lidt ned fra piedestalen og er blevet et mere almindeligt menneske. Og det gør vist heller ikke noget, at international mission er blevet lidt mindre ekstraordinært.

Men, men – denne udjævning af international mission betyder, at der også sker en udjævning af missionsinteressen. Eller det fælles internationale missionskald, om vi vil. Jeg mener, at vi kan glæde os over, at mange LM'ere fortsat er optaget af international mission. Der er forbøn, fundraising og fokus. Men det er alligevel blevet mere selvfølgeligt, at vi i LM har international mission. Udfordringen er: Hvordan undgår vi, at selvfølgeligheden bliver til ligegyldighed?

Når noget bliver selvfølgeligt, så brænder vi ikke længere på samme måde for det. Motivationen mister sin kraft. Der står ikke så meget på spil. I virkeligheden er det måske sagens kerne: Om der står noget på spil, når det handler om international mission?

Jeg er ikke tilhænger af at romantisere fortiden. For den var sjældent så god, som vi bilder os ind. Men jeg tror, det tidligere stod klarere for os, at mennesker ude i verden må høre evangeliet, hvis ikke de skal gå fortabt. "Hedningseskarene" må høre om Jesus. De må reddes for evigheden. Vi må være en del af den store redningsaktion. Tænkte man dengang- og tog action på det. Og så sang man "Din rigssag, Jesus, være skal min største herlighed", så det gjaldede. Ja, okay, der sneg sig alligevel en romantisering ind.

Genopfriskning af kaldet

Men jeg tror bare, vi må genopfriske og up to date-formulere kaldet og motivationen til international mission. Det skal ikke være et psykologisk pres eller en mental forførelse. Det har der til tider nok været rigeligt af. Nogle har haft oplevelser, der nærmer sig åndeligt overgreb, i forbindelse med forkyndelse af kaldet til mission. Det er hverken rimeligt eller holdbart. Men vi må pege på det bibelske kald til at bringe evangeliet ud i verden. Både ansvaret, alvoren og glæden ved det.

Gud kalder den kristne menighed til mission. Til sine nærmeste medarbejdere sagde Jesus: "Gå derfor hen og gør alle folkeslagene til mine disciple" (Matt 28,19). Det gælder også hans nærmeste medarbejdere i dag. Os. Bibelen taler klart om, at Gud vil, "at alle mennesker skal frelses" (1 Tim 2,4). Faktisk er mission et gennemgående tema i hele den bibelske historie.

Der er de senere år blevet større fokus på den kristne efterfølgelse i missionsbevægelserne. Det er relevant og godt. Her må vi imidlertid pege på mission som en del af efterfølgelsen – også international mission.

I 2015 blev der foretaget en omfattende og solid undersøgelse af forkyndelsen i 11 danske missionsorganisationer under navnet Projekt God Forkyndelse. Undersøgelsen peger på en række temaer, som er underbetonede i forkyndelsen. Det gælder blandt andet efterfølgelse og mission. Begge dele kan med stor relevans og rimelighed opprioriteres – og i sammenhæng med hinanden.

Altså – vi må igen og igen formidle det brede, fælles kald til international mission. I forkyndelsen og på alle mulige andre måder. På en bibelsk og åndelig fair måde. Selv om international mission kan blive en selvfølge for os, er den aldrig en selvfølge.

Det sker, at nogle spiller national mission og international mission ud imod hinanden. Hvorfor gå så meget op i international mission, når der er masser af mennesker omkring

os i Danmark, som ikke kender Jesus? Udfordringen til mission i Danmark skal vi ikke feje til side. Mission er vigtigt uanset geografi. Det er bare en falsk modsætning, hvis det nationale og internationale bliver stillet op imod hinanden. Det er ikke et enten eller. Vi må gøre det ene, uden at forsømme det andet. Så har alle nok at rive i.

Informationen må tæt på

International mission kræver information. Der er en helt afgørende sammenhæng mellem missionskald, missions-kendskab og missions-kærlighed. Skal vi opleve kærlighed og kald, må vi have kendskab. Vi må vide, hvad der foregår. Informationen om missionsarbejdet må helt derud, hvor forbederne og supporterne er lokalt i Danmark. De må høre de gode historier. Ikke tillempede solskinshistorier, men de ægte gode historier, som der er mange af i det internationale missionsarbejde. Mange bliver kristne i missionslandene i disse år.

Jamen, er det ikke let nok i vores tid, hvor alt og alle bare er et elektronisk klik væk fra nyhedsstrømmen? Både og. Det er blevet meget lettere med information i den tekniske fagre verden. Og så er det blevet meget sværere. For i vores elektroniske tidsalder handler det ikke længere om at indhente så meget information som muligt. Det gælder snarere om at sortere så meget som muligt i mega-floden af nyheder og aggressiv information.

Min vurdering er, at vi i LM aldrig har informeret så meget om missionsarbejdet, som vi gør nu. På alle mulige platforme. Alligevel efterlyser LM'erne mere information. Hvorfor? Fordi tingene er blevet mere flygtige og drukner i nyhedsstrømmen. På trods af mere og mere missionsinformation oplever mange tilsyneladende, at den bliver væk i malstrømmen. Kampen om opmærksomheden er blevet overophedet.

Den kommunikationsmæssige afstand mellem menighed og missionær har aldrig været mindre. Men det mærkelige er, at selv om rigtig mange kan følge med på Facebook, blogs, hjemmesider og i blade, så kommer informationen ikke rigtig ind under huden. På en eller anden måde skal vi tættere på. Udfordringen er at komme helt tæt på ude omkring i landet på menigheds-niveau - ved møder, gudstjenester og arrangementer. Face to face, gennem videoer, Skype og lignende.

Traditionelt har vi i det internationale missionsarbejde praktiseret besøg af missionærer på orlov i Danmark. Det gør vi stadig. Men i takt med færre missionærer, kommer der ikke så mange rundt på møderejser. Et andet orlovsmønster og andre udrejse-frekvenser spiller også ind. Tidligere var missionærerne typisk på hjemmeorlov i et halvt eller helt år. Nu er det ofte max to eller tre måneder. Derfor bliver der mindre tid og resurser til lokale menighedsbesøg rundt i landet. Det er med til at fortynde den direkte missionsinformation og det personlige kendskab til missionærerne.

Kortere udsendelser

Den konstante rekruttering af nye missionærer er en udfordring. Et vist volumen i missionsarbejdet har altid løbende fordret nye folk til opgaverne. I de her år er udsendelsesfrekvensen for missionærer imidlertid blevet kortere end tidligere. Det gælder

ikke bare i LM eller andre danske missionsorganisationer, men det er en verdensomspændende tendens.

Det giver øgede udgifter og kræver flere resurser til rekruttering. Når vi vil lave seriøs screening og rekruttering af nye missionærer, tager det mange HR-mandskabstimer på det hjemlige missionssekretariat. Desuden kræver den øgede gennemstrømning af missionærer mere ledelse. Nye folk skal have oplæring og indføring i arbejdet og missionærlivet. Den første tid som ny missionær er ekstra krævende. Derfor er der som regel mere brug for sparring og ledelse de første år.

Vi annoncerer næsten konstant efter nye missionærer. Det er lidt vanskeligt at afgøre, om det er blevet vanskeligere at rekruttere nye missionærer. Der er missionærstillinger – særligt opgaver som teamledere i missionslandene – der er vanskelige at besætte. Men det lykkes alligevel som regel over tid.

Kald og karriere

Missionærrekruttering handler også om kald og karriere. Som kristne og som missionsorganisationer har vi et generelt missionskald. Men missionærer må også have et individuelt kald. Selv om vi skal passe på med at gøre det til noget meget entydigt og ekstra-ekstra specielt. Missionærer kan fortælle om mange forskellige oplevelser, som gav dem kald til at rejse ud i international mission.

Vi kommer ikke uden om, at der er sket en udvikling i forholdet mellem kald og karriere. Missionærkald og karriere flyder mere sammen. På den ene side er det blevet vanskeligere, tror jeg, for en del unge at tale meget skarpt om missionærkald, på den anden side glider karrieretænkningen ind i overvejelserne om at blive missionær.

Der er stadig kristne, der tænker om det at være missionær som en slags livskald. Men for andre bliver det mere en midlertidig periode eller et forløb i deres karriere. For mig at se kommer vi ikke uden om, at der helt generelt er sket en vis forskydning fra livskald til karriere i forhold til missionærlivet. Det har nok altid været lidt sådan, men for langt de fleste nutidige missionærer bliver missionærtiden reelt kun en kortere årrække af deres arbejdsliv.

Det skal vi ikke tænke alt for bastant over, altså gøre det til noget meget ufromt i forhold til tidligere tider. Vi må bare konstatere, at sådan er det. Det er den virkelighed, vi arbejder i, og det må vi få det bedste ud af. Om det er dårligere end før, kan vi ikke uden videre sige. Jeg kan i hvert fald ikke.

Bredde og uddannelse

I forhold til rekruttering af nye missionærer er der også en udfordring omkring bredden i missionsarbejdet. For eksempel har vi i LM ikke længere så meget diakonalt arbejde eller direkte udviklingsopgaver. Det indsnævrer behovet for at rekruttere folk med diakonale eller mere praktiske uddannelser, såsom sygeplejersker, pædagoger, læger og håndværkere. Det er dybest set en skam. Vi skal først og fremmest indrette vores missionsarbejde efter behovene i missionslandene, og ikke så meget efter vores

udsendelsesbehov herhjemme. Men de diakonale behov er der derude. Derfor er det relevant fremadrettet at overveje, om vi skal justere lidt på arbejdets bredde, så der bliver bredere rekrutteringsbehov og -muligheder.

Vi sender stadig gerne lærere, teologer og andre fagligt mere ”smalle” missionærkandidater ud. Dem er der fortsat meget brug for. Men måske er vi de senere år havnet i en lidt for smal rille i vores behov. Også i folks bevidsthed omkring det, så for mange tænker: ”Der er jo ikke brug for mig med min faglige baggrund.”

Når det er sagt, så har vi rent faktisk i de senere år sendt nye folk ud med meget forskellige faglige forudsætninger. Derfor er vi også interesserede i alle henvendelser fra personer, der overvejer at blive missionærer – uanset uddannelsesmæssig eller faglig baggrund. Hvis folk henvender sig, går vi gerne i dialog omkring de reelle muligheder. Nogle gange matcher uddannelsen med en ledig stilling, andre gange skal der en mindre justering til før udsendelse. Indimellem bliver vi enige om, at det ikke bliver til udsendelse – af forskellige grunde. Det behøver hverken være skammeligt eller et nederlag for nogen. Det kan være en befriende afklaring for alle parter.

Hjemligt fokus

Denne artikel handler meget om udfordringerne herhjemme i forhold til det internationale missionsarbejde derude. Jeg kunne have valgt den modsatte retning med fokus på arbejdet i missionslandene. For der er masser af udfordringer on location. Men det må blive en anden gang.